

Učenca je treba na vsak način dovesti do tega, da bode znal sam v zvezi pripovedovati, kar se je učil. Pač mu je treba stavljati vprašanja, na katera odgovarja v manjših ali večjih odstavkih. A končna zahteva bodi ta, da zna na kratka vprašanja ali le na poziv sam povedati vso dotično stvarino. S tem se nauče otroci govoriti in govorjenje otrok je podlaga vsemu pouku. Na to nam dokazuje g. prvosednik, da je tudi moči doseči tako pripovedovanje pri vsakem predmetu, in da je vidna potreba, ker se le tem pôtom pomore učencu do samostalnosti v mišljenji, govorjenji in vsem delovanji. *J. Slapšak.*
(Konec prihodnjic.)

Društveni vestnik.

Iz Dol. Logatca. Dne 7. vinotoka imelo je predsedništvo „Zveze slov. učiteljskih društev“ sejo, katere se je udeležil tudi načelnik ocenjevalnega odbora za mladinske spise in g. A. Gabršček iz Gorice, ker se je sklepalo o izdaji mladinske knjižnice, kakor se je sklenilo pri letošnjem glavnem zboru „Zveze“ v Gorici.

Knjižnici se je dalo ime: Knjižnica za mladino. Izhajala bode vsak mesec po jeden snopič obsegajoč 5 do 6 tiskanih pol. Oblika ji bode ista kakor jo ima znana „Slovenska knjižnica“, a vsak snopič bode takoj vezan izšel. V tej knjižnici se bodo priobčevali slovenski mladini primerni spisi, bodi si izvirni ali pa prestavljeni. Spise določeval bode ocenjevalni odbor mladinskih spisov; temu odboru naj se toraj tudi pošiljajo primerni spisi. Cena bode za predplačnike 1-80 gld. celoletno, a posamezni zvezki po 20 kr. Toraj je prav neznatna cena, da skoro nižja biti ne more. Prvi snopič izide že sredi novembra t. l. in bode obsejal, od g. prof. Bezenškega nagrajeno povest „Dva brata“ in nekaj krajših spisov. Ta snopič bode veljal kot prvi snopič za l. 1895.

Dalje se je sprejel predlog, da se bode pisateljem plačevala nagrada za spise in sicer 4 gld. od tiskane pole. Nagrada se bode pa povišala, ako bode podjetje dobro vspevalo.

Ker vsa stvar potrebuje duševne in gmotne podpore, če hoče povoljno vspevati, zato je bode pač treba nekoliko truda in požrtvovalnosti. In ker vsa stvar sloni tako rekoč na ramah slovenskega učiteljstva je pač upati, da bode vsak izmed učiteljstva pripomogel, da se stvar ugodno razvije. Dal Bog, da vsa stvar doseže svoj blagi smoter. Rasti, cveti, razvijaj se!

— a.

Iz novomeškega okraja. Dne 3. kimovca t. l. je imelo učiteljsko društvo za novomeški šolski okraj svoj občni zbor v Trebnjem. Vodil ga je na občno željo udeležencev društveni odbornik g. Jos. Schmoranzler mesto zadržanega predsednika g. F. Koncilija in odsotnega podpredsednika g. F. Kalingarja.

Po konstatovanej sklepčnosti in po običajnem pozdravu došlih 13 zborovalcev — med temi tudi dve gospici učiteljci E. Clarici in Am. Sedlak — pozdravi posebnou še g. Armina Gradišnika, tajnika Zvezinega, ki nas je s svojim pohodom počastil ter da besedo društvu tajniku. Ta v svojem poročilu o društvenem delovanji v minulemu letu naznanja, da je bilo glavno prizadevanje prirediti skupni koncert dolenskega učiteljstva povodom otvoritve glavne proge dolenske železnice ob premalem zanimanji dolenskega učiteljstva izven novom. okraja brezuspešno. No, gotovo je prevelika oddaljenost mnogih od dolenske metropole nevspehu še največ kriva. Pri dvakratnem zborovanji sta prav pohvalno poročala gg. nadučitelja J. Franke in J. Barle, prvi o vzgoji sadnega drevja v šolskem vrtu, a drugi o šolskem obiskovanji. Dan 3. zborovanja pa je bil samo pogrebni dan nameravanega koncerta. — Blagajnik g. J. Kutnar nam je na to povedal o dokaj ugodnem stanji blagajne (81 K 86 h), kar so pozneje izvoljeni pregledovalci računa gg. Grajland, Pehani in Zavrl tudi potrdili.

V odbor so bili vzklikom izvoljeni: Fr. Koncilijs, predsednikom, Fr. Kalingar, njega namestnikom, M. Hiti, tajnikom, I. Kutnar, blagajnikom; E. Glarici, Al. Jerše in Jos. Schmoranzer, odborniki.

Govorilo se je potem o nagrobnih spomenikih pokojnima tovarišema Perkotu in Vrančiču, o mali premembi društvenih pravil, ter se je sprejel predlog g. A. Jerše-ta: „Društvo naj podpira dijaško kuhinjo v Novem Mestu ter naj letos v ta namen pošlje 5 gld.“

G. voditelj občenega zbora na to izrazi srčno obžalovanje radi prezgodnje smrti ljubljanskega kolege g. Ant. Vrančiča — ves zbor v znak sožalja vstane, — g. A. Gradišnika pa v imenu društva prosi, naj bi blagohotno deloval na to, da bi si „Zveza“ odločila hodoče svoje glavno zborovanje v naši sredini v Novem Mestu, čemur ta odvrne, da hoče biti on tolažec te želje pri upravnem odboru Zveze.

Ko g. Schmoranzer potem še zahvali ude na udeležbi, se spominja 25letnice našega ljudskošolskega zakona ter s trikratnim „Slava“ klicem našemu presvetlemu cesarju Fran Josipu I. zatvori zborovanje. M. Hiti.

V e s t n i k.

Osobne vesti. Na 3. učno mesto v Veliki Dolini je prišel kot začasni učitelj gosp. *Fran Škulj* iz Smartna pri Kranji. Gdč. *Apolonija Fatur* iz Kroke je dobila začasno 2. učno mesto v Mošnjah. Gdč. *Jakobina Tomec*, dosedaj v Starem Trgu pri Ložu je postala pomožna učiteljica na mestni dekliški osemrazrednici v Ljubljani. Gdč. *Franciška Erič*, začasna učiteljica na Dobrovi pri Ljubljani, se je odpovedala službi; na njeno mesto je imenovana kot pomožna učiteljica gdč. *Marija Sešarek*. G. *Fran Klinar*, šolski vodja v Hrušici pri Ljubljani je dobil zaradi bolezní do konca tekočega šolskega leta odpust; na njegovo mesto je prišel kot pomožni učitelj g. *Tomo Jelenec*, bivši učiteljski kandidat.

Izpit učne vsposobljenosti so prebili: 1.) Za ljudske šole gg.: *Petschauer Marija* pom. učitelj v Gotenich (z nem. uč. jez.); *Cvar Andrej*, zač. uč. v Loškem Potoku (s slov. uč. jez.); *Gabrovšek Josip*, zač. uč. v Žiréh; *Jaklič Fran*, zač. uč. v Dobrepolju; *Juvanec Ferdo*, zač. uč. v Cerknici; *Javoršek Karol*, zač. uč. v Olševku; *Gangl Angeloslav* nadom. uč. v Ljubljani; *Gorečan Josip*, pom. uč. v Ratečah na Gor.; *Matko Martin*, zač. uč. v Toplicah (s slov. uč. jez.); *Jazbec Friderik*, zač. uč. pri Sv. Petru p. Rudolfovem; *Schmidt Julij*, telovadni učitelj na c. kr. učiteljski v Ljubljani (z nem. uč. jez.). — Gdč. *Zündel Marija* iz Trsta (nadm. izpit iz nemščine); *Chudoba Filomena* iz Celovca (z nem. uč. jez.); *Wildauer Karolina* iz Trsta (z nem. uč. jezikom); *Mikota Antonija* iz Crkelj; *Pirch Amalija* od Sv. Vida bl. Ptuja; *Sedlak Amalija* z Mirne; *Terčelj Berta* z Oblaka. Sestre *Rakelj Bernarda*, *Fabjan Filomena*, *Chromy Viktorija*, *Oražem Briljita*, *Kolenc Maksimila*, vse učiteljice pri Ursulinkah v Ljubljani. — 2. Za meščanske šole: gdč. *Pfau Clara* uč. v Trstu (II. skupina) z odliko; *Zupan Neža* uč. v Ljubljani (I. skupina) nem. in slov. uč. jezik; sestra *Köck Florijana* (I. skup.) uč. v Mariboru (nem. uč. jezik) z odliko; mater *Rihar Luitgarda*, uč. pri Urš. v Ljubljani (slovenščina kot drugi deželni jezik). — 3.) Specijelni izpit iz francoščine: gdč. *Balcer Emilija* iz Trsta (reprob.); *Weistein Elza* iz Trsta (aprob.); *Schwarz Bianca* iz Pulja (reprob.).

Pismene naloge pri zadnji preskušnji učne vsposobljenosti. A. Za ljudske šole. 1.) Pedagogiška slovenska naloga: „Kakšen bodi vzorec učitelja?“ 2.) Pedagogiška nemška naloga: „Welche Punkte hat der Lehrplan festzustellen?“ *Disposition*: 1. Lehrziel. 2. Vertheilung der Lehrgegenstände. Stundenplan. 3. Absteckung des Lehrgebietes. 4. Fortschreitender und kyklischer Lehrplan. 3.) Zgodovina: „Drugi naj se vojskujejo, ti srečna Avstrija sklepaj ženitbe“. 4.) Matematika: 1. Na poljubnem primeru naj se metodično razpravlja, kako je deliti celo število z navadnim ulomkom. 2. Zu einem gemeinschaftlichen Unternehmen gibt A 8000 fl., B 7200 fl. und C 4800 fl. Beim Rechnungsabschlusse zeigt sich ein Gewinn, welcher 232 1/2 fl. weniger als 16% der Einlagen beträgt, wie ist dieser unter die drei Theilnehmer zu vertheilen? 3. Jednakostraničen pokončen cylinder ima 269.255 dm³ prostornine; kolika je prostornina vertane mu kvadratne prizme? 5.) Prirodopis: „Zolne“ (metodična obravnava). 6.) Prirodoslovje: „Gute und schlechte Wärmeleiter und ihre Anwendung“.